32ste jaar. — Nr 119. Zaterdag 3 October 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 3 OCTOBER.

Van alles wat.

Het geuzenblad was verleden week niet gord gemutst. Of dat nu een uitwerksel was van de eerste koude dagen en of dat het chagrinement was van zoo onverwacht vernomen te hebben dat ons veelkostend atheneum op de allerhaatste plaats stond tusschen alle atheneums en collegen van het land, dat zullen wij niet uitmaken.

Alles wat wij weten dat is dat het geuzendingverduiveld kwaad was. Het was kwaad tegen den *Courrier* en den *Postrijder*, kwaad tegen de *Union* kwaad tegen de Josephieten, kwaad tegen de muzikanten van de Concordia, kwaad tegen die van Millen en Freeren omdat zij naar Tongeren gekomen waren, kwaad tegen die van Loon en van Thienen die niet gekomen waren. In een woord kwaad tegen alle man, kwaad gelijk eene gebraade heks.

Jongens, jongens, gij moet daarmee oppassen ; zoo'n fransche colère is genoeg om den cholera te krijgen.

Het is wel waar onze bedroefde athénée staat daar beschaamd in de oogen van het gansche land. Men wijst hem met den vinger aan, men lacht hem uit, die schoonen athenée van Tongeren ! En daar neven, die lekkere middelbare school van Tongeren, die de hand kan geven aan haren broeder den athénée. Niet het geringste prijsje ! Niets ! Zero overal !

En daar lachen de menschen mee door geheel het land. Maar wie niet lacht dat zijn die van Tongeren, die weten hoeveel dat nietsbeduidend atheneum hun jaarlijks kost. Werkt maar, slaaft maar, ontrekt u het noodige om een cent te verdienen, goede Tongenaren, als gij goed zult gewerkt en getocheld hebben, gaat dan maar naar den ontvanger der contributiën ; alle opcentiemen die gij betaalt worden verslonden voor het onderhoud van dat prachtig atheneum... dat aan den staart komt in de lange rij der belgische collegen en atheneums.

Ja, ja, wij begrijpen heel goed waarom het geuzenblad tegen de heeren Josephieten uitvalt, dat uitmuntend onderwijsgesticht dat niets aan onze stad kost. Maar of dat heel geschreeuw aan de burgers van Tongeren zal doen geboven dat zij belang hebben in het behoud van dat duur atheneum, daaraan valt grootelijks te twijfelen.

∴

Wie was het dan weer die laatst zeide dat de Casino niet meer bestaat, dat het geen societeit meer was en dat er nauwelijks nog eenige kwajongens in te vinden waren ?

Wie dat gezegd heeft was mis ; dat blijkt uit hetgeen het geuzenblad ons verleden week verteld heeft.

Gij meent, lezers, dat de inhuldiging van het nieuw vaandel der katholieke Unie een schoon en hartelijk feest geweest is, waaraan verscheidene societeiten der omstreken en talrijke vreemdelingen uit alle provinciën van Belgie hebben deel genomen ?

Gij zijt mis ! Mis, jongen, van hier tot Rome ! Dat feest beteekende niets ! Het is het geuzenblad dat het u zegt.

Maar iets wat schoon, heerlijk en prachtig was, dat was het feest dat de liberale Casino had ingericht.

De Casino, dat is bekend, heeft altijd groote en deftige gedachten. De felle koppen van den liberalen Casino kwamen dan bijeen en besloten een middel te zoeken om het feest der Unie te doen mislukken. En weet gij wat zij uitvonden ? Juist op het uur dat het concert op de Unie zou beginnen, zou de Casino een vuurwerk afschieten om het volk van de groote markt af te trekken.

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Er was maar eene kleine moeielijkheid die in den weg stond. De menschen van Tongeren zijn niet zeer Casinogezind ; de lijst der leden trekt alle dagen al meer en meer haren staart in ; zij verslapt in getal en in kwaliteit en als men de leden alleen liet binnenkomen dan zou men niet veel volk van de groote markt wegtrekken. Wat gedaan ? Niets is eenvoudiger. Men zette de deuren van den Casino wijd open en men liet inkomen wie wilde. Jan en Trien, Klaas en Miet, komt maar binnen.

Wat dien avond den Casino binnen getrokken is, kunt ge wel denken. Indien er nog eerlijke en deftige menschen zijn die deel maken van den Casino, dan zouden wij wel eens willen weten wat zij denken over eene societeit die voor zulke rammelzoo hare deuren opent. Is dat nog eene societeit ?

De Casino meende het feest der Unie te doen mislukken. Het vuurwerk van de n Casino heeft juist medegeholpen om het feest te doen lukken. Het heeft de liberale lawijtmakers, de gewone straatschenders en de groote pannelappers naar den Casino getrokken, waar zij beter op hunne plaats zijn dan in het gezelschap van deftige lieden. Ook is het Concert der Unie in de beste orde afgeloopen.

Dank u zeer, heeren van den Casino.

∴

Wij konden het wel denken ! Het geuzenblad geeft te verstaan dat het de katholieken zijn die de vensters en lantarens kapot geschoten hebben in het lokaal der Unie. Het geuzenblad schijnt wel te weten voor welke slimme bollen het schrijft.

∴

Wij willen aan de ezelarijen van onze geuzen niet meer belang geven dan zij het verdienen ; wij hebben hun reeds te veel plaats gewijd. Wij willen nog enkel eene opmerking doen.

De inhuldiging van het nieuw vaandel der Unie is een Feest geweest dat een zeer groot getal vreemdelingen naar onze stad getrokken heeft. Moet men niet van zijn verstand beroofd zijn om daarin een voorwendsel te vinden tot die laagharige aanrandingen die verleden zaterdag in het geuzenblad stonden te lezen ? Dat onze geuzen eens probeeren om een feest in te richten dat vreemdelingen uit alle hoeken van het land naar Tongeren trekt ! Dat zij eens eenen stoet maken gelijk dien van verleden zondag ! Dan zullen wij eens zien op welken *fiasco* zij zullen uitkomen.

∴

Door de dood van M. Bouvier, moet er te Virton gekozen worden voor eenen volksvertegenwoordiger. Het is meer dan zeker dat de Katholieken zullen zegenpralen. Alsdan zal onze meerderheid in de Kamer klimmen tot 78 stemmen.

∴

Nog iets opmerkelijk in dit geval. Verleden jaar in Juni, wierd er gekozen voor 69 leden der Wetgevende Kamer. In het geheel wierden er gekozen 67 Katholieken en slechts 2 Liberalen, zijnde Bouvier en Tesch. Indien er thans een Katholiek in de plaats van Bouvier naar de Kamer wordt gezonden, dan beleven wij het wonderlijk feit : dat de helft der Kamer die in 1888 moet herkozen worden, uit 68 Katholieken en slechts een Liberaal bestaat. Deze laatste is en blijft tot dan toe... de uil van de historie !

∴

Men schrijft uit Virton dat de kandidaten der beide partijen gekend zijn, voor de kiezing die den 17 dezer maand zal plaats hebben te Virton, in vervanging van M. Bouvier, overleeden.

De kandidaat der katholieken zal zijn M. François Mernier, landbouwkundige en oud generaal wachter van het bestuur der waters en bosschen. M. Mernier heeft in juni 1884 op den rang gestaan tegen M. Bouvier en men herinnert zich dat hem maar 7 stemmen ontbraken om gekozen te zijn.

De kandidaat der liberalen is M. Numa Eusch, lid van den provincialen raad van Luxemburg.

∴

Het is gekend dat de kieswet op de bekwaamheid de Geuzen nadeelig is geweest. Bij de provinciale kiezing van Mei 1884 kregen ze daar het bewijs van. Niettemin durven onze tegenstrevers nog al dikwijls over hun *licht* en hunne *bekwaamheid* stoefen, zoo bijna of zij alleen vatbaar waren voor kennis en verstand. Eene optelling der bekwaamheidskiezers stelt een einde aan hunnen *blague*. De twee katholiekste provincien van het land, Namen en Luxemburg, hebben de meeste bekwaamheidskiezers, zelfs meer dan het dubbel van andere provincien. En zoo is het in alles. De Katholieken zijn het beste en bekwaamste in alle vakken, maar de Geuzen maken het meeste lawaai.....

∴

Het schijnt dat Minister Thonissen eene toelage vraagt van 100,000 frank, om de gestorte pensioengelden weer te geven aan de onderwijzers die in 1879 het officieel onderwijs verlieten. Dit is eene eerlijke daad die door iederen moet goedgekeurd worden.

∴

Het kiezen van den Paus als bemiddelaar in de zaak der Carolinen-eilanden, tusschen Spanje en Duitschland, jaagt aan de liberale pers eene rilling van verontweerdiging en schrik over de lenden.

Hoe, die pers heeft het Pausdom sedert lang dood en begraven verklaard, en nu rijst daar die zoogezegde doode uit het graf op en gaat plaats nemen als rechter en bemiddelaar tusschen de koningen !

Maar dat is terugkeeren tot het diep der middeleeuwen, toen de Pausen de scheidsrechters waren in de groote staatkundige geschillen !

De liberale pers doet dan ook haar best om de weerde van die bemiddeling te doen minachten en te verkleinen ; doch daarin zal zij niet gelukken, en het beroep van een protestantsch land op het hoofd der Kerk, heeft eene onmiskenbare beteekenis.

M. von Bismarck, zegt die pers, heeft dit enkel gedaan om des te beter het resultaat te kunnen verstooten, als het niet gunstig genoeg is voor Duitschland.

In dat geval zou Duitschland niet loyaal zijn in zijne voorstellen, en enkel de bemiddeling van den Paus hebben opgeworpen, als eenen strik voor het Pausdom en voor Spanje.

Doch ware dit ook zoo, hetgeen niet eerval zijn zou, dan toch zou hierdoor het feit zelve niet vernietigd worden, dat men den Paus als souvereinen scheidsman heeft erkend.

∴

Een katholiek blad verzekert dat, in eene gemeente van Henegouwen, eene officieele jongensschool bestuurd wordt door eenen onderwijzer die zijnen broeder burgerlijk heeft doen begraven en wiens kinderen niet gedoopt zijn.

De meisjesschool van dezelfde gemeente wordt bestuurd door eene onderwijzeres die ontegen met eenen protestant is getrouwd, voor de wet alleen.

Ziedaar, christene ouders, de scholen waar gij uwe kinderen zoudt moeten naartoe zenden.

∴

Aan eene schoolmeesteres van Brussel is dezer dagen een pensioen verleend van VIER DUIZEND EEN-EN-TWINTIG frank.

De *Moniteur* meldt tegelijkertijd het pensioen van eenen kapelaan, dat *zeven honderd vijf-en-negentig frank* bedraagt.

Laat ons nu veronderstellen dat de officieele schoolmamzel waarvan hier spraak is, en die 7000 franks jaarwedde trok, evenveel diensten aan de samenleving bewezen heeft dan de kapelaan

In hunnen ouden dag krijgen zij : de kapelaan 800 fr. de schooljuffer 1000 fr. ; de eerste niet genoeg om ordentelijk te leven ; de laatste genoeg om rijkelijk te bestaan en zelfs nog wat weg te stoppen.

Volgens de liberale gazetten zijn de pastoors opeters van het land ; de officieele schoolmeesters integendeel zijn belanglooze wezens, arme slachtoffers, door de klerikalen in de diepste ellende gedompeld.

Oordeelt nu hoe waar en rechtzinnig die domme geuzenklap is !

∴

L'Etoile Belge klaagt omdat M. Beernaert de begrooting van het officieel onderwijs verminderd heeft.

Klaagt maar, huichelende mannen, het land lacht. Het officieel onderwijs kost nu millioenen min dan in Van Humbeeks tijd, en daaron is er nu geen *tekort* in de kas als toen. Wij hebben hiervoor een goedkoop onderwijs en *overschot* in de schatkist dan een kostelijk onderwijs en *verkwanselde lasten*.

∴

Bijzondere brieven uit Rome kondigen voor het aanstaande jaar de heiligverklaring aan van den gelukzaligen Joannes Berchmans. Te Diest den 15 Meert 1599 geboren, overleed deze engelachtige jongeling, als lid der Jesuitenorde, te Rome den 15 Augusti 1621. Het besluit zijner zaligverklaring dagteekent van 9 Mei 1865, en werd met groote plechtigheid afgekondigd in Sint-Pieterskerk te Rome den 28 dezerzelfde maand.

∴

De godsdienstbetoende dagbladen van geheel Europa klagen om pijn over den ondergang van het schijnheilig liberalisme in Belgie en over de sterke en voor 't oogenblik onoverwinbare positie, welke het ministerie Beernaert heeft weten te verwerven.

Eenige dagen geleden bevatte de *Neue Freie Presse* een lang, wanhopig artikel, over de treurige voorutzichten der Belgische liberalen. De *Allgemeine Zeitung* deelt thans eene Brusselsche briefwisseling mée, waarin evenzeer de klagloos wordt aangeslagen.

« Niets is droeviger — zegt het liberaal Duitsch blad — dan het verval der partij van M. Frere, gedurende het jaar 1885. Sedert den 10 Juni van verleden jaar heerscht de ontbinding als meesteres in haren school. De scheuringen breiden zich uit en 't is alzoo dat het ministerie Beernaert op de gansche linie zegepraalt. Men moet erkennen dat de katholieken te werk gaan met eene zeldzame voorzichtigheid en met eene behendigheid waaraan wij hulde brengen : de heer Beernaert is een bekwaam en krachtdadig Staatsman.

Op het standpunt waarop de zaken thans staan, hebben de liberalen HOEGENAAMD GEENE KANS om eerlang aan 't bewind te komen. Zij moeten zelfs al hunne pogingen samenspannen op een punt : de meerderheid der twee derden te beletten. Vandaar de verslagenheid der liberale partij welke alle ernstige bedrijvigheid verbindert. De toestand van het liberalische liberalisme is, onder alle opzichten, ZEER NETELACHTIG en wij hebben geene hoop dat hij in 't kort zal verbeteren. »

De sterke toestand waarin het ministerie zich bevindt legt hem zware plichten op jegens de katholieke bevolking. 't Is te zeggen jegens de overgroote meerderheid van het land, en wij hopen dat het die plichten moedig zal weten te volbrengen.

't Is nu of nooit de tijd om de talrijke en schreeuwende onrechtveerdigheden te herstellen, welke in groote getal overgeblieven zijn van zoo lange jaren liberale vervolging en verdrukking.

∴

Het liberaal blad, *l'Echo du Parlement*, het voornaamste blad der doctrinairs, houdt op te verschijnen, bij gebrek aan abonnenten.

Gedureende 25 jaren gal dit blad het gedacht van M. Frere, het hoofd der liberalen, en streed het met de katholieken tegen den voortuitgang der radicale denkbeelden.

De verdwijning, meer nog dan al de ruzie, die in den liberalen bond is opgegaan, toont dat de doctrinairs ondergaan en zinken, terwijl de radicalen, met Janson aan het hoofd, bovenkomen en in het liberaal kamp den hoogen toon kraaien.

Het radikalisen was lang de steert, maar wordt nu de kop ; de heviste denkbeelden, waaronder de herziening en zoo al : afschaffing der Grondwet worden op het program gezet.

't Is precies de reden, waarom al de gematigde liberalen, al dat geschreeuw, al die hevigheid moede, van kamp veranderen en in de armen der katholieken en bewarende gezindheid zich werpen.

Belgie, mist ook een verlof, heeft de bittere vruchten van den liberalen boom genoeg gesmaakt om er de ring hemen te keeren en er niet meer van te willen.

In plaats van der *Echo* is er den 1 october een nieuw liberaal blad verschenen : *La Nation*, dat 't meer de uiterstelijke doctrinaire gezindheid voorstant, maar beyzere plans voortuitzet.

M. Frere heeft gedaan en is door zijn eigen volk geoordeeld, voortaan nog goed om tusschen het oud ijzer gezocht te worden !

DE BELOFTE

AAN EEN STERFBED.

(1e VERVOLG.)

Op zekeren avond keerde Philip naar huis, en trad met gloeiend en bewolkt voorhoofd in zijne stille werkkamer. Hij zette zich aan 't lezen, en toen hij eene bladzijde of twee gelezen had en het boek ter zijde geworpen, zat hij in gedachten en mijmeringen verzonken, in 't vuur te staren. Die gedachten of herinneringen scheenen hem niet zeer aangenaam te zijn, wanneer men oordeelde naar de gefluisterde woorden die hem nu en dan ontsnapten, en welke het thema verraadden waarmee zijn hoofd zich onledig hield. Hij had zich aan eenen invloed prijs gegeven dien weinigen kunnen wederstaan, vooral wanneer verdriet en eenzaamheid op den geest gewerkt hebben. Hij bevond zich plotseling in een verboden Paradijs, beproefd door schoonheid, genegenheid, gemeenschappelijke denkbeelden, kortom alle gevoelens die we als het hoogste goed op aarde schatten. Doch hij was bij omsmachte die te genieten ; hij was niet vrij in zijne keus gelijk anderen ; de belofte aan 't sterfbed drong zich met geweld aan hem op. Nu maakte zich hartstocht en wroeging, en wellicht vruchteloos beroum, over zijne overijlde belofte van hem meester, en deed hem de lange uren van den nacht slapeloos doorbrengen. Evenwel was hij nog niet zoo diep verslaafd om niet bij tijds een allezins verstandig besluit te nemen, wanneer het ten minste zijn verlangen was ongeschonden de belofte te houden die hij zijner overleden vrouw gedaan had.

Anna Westwond verwonderde er zich over toen de zomeravonden kwamen en verdwenen en haar niet den gewonen en welkomen gast brachten. Die verwondering werd door teleurstelling gevolgd, en deze teleurstelling weer door de bittere, hoewel slechts half bewuste folteringen van miskende liefde. Zou hij wel ooit weer komen ? Aan welke onbeleefdheid had zij zich dan toch wel schuldig gemaakt ? Zij onderzocht hare herinnering en kwelde haar geest te vergeefs. In Philip's afwezigheid peinsde zij over zijn beeld, en, zooals we allen gewig ! zijn te doen, overdreef zij de verdiensten van hetgeen zij verloren scheen te hebben, tot hare half ontloken genegenheid tot bepaalde liefde gerijpt was.

Ook mijnheer Westwond miste Philip, en met den waren staat van zaken onbekend, zond hij hem ten slotte eene dringende boodschap. En wat deed Philip ? Met het zelfbedrog dat ons allen eigen is besloot hij zijn vriend te bezoeken ; het was immers maar een aangename geestrijke omgang dien hij zocht, en was 't mannelijk het gezelschap, dat hij waardeerde, voor dit denkbeeldig gevaar te schuwen ? Anna Westwond stond in geenerlij betrekking tot hem, hij zou dus gaan. Hij ging en in dien bijzonderen toestand des geestes kan men gemakkelijk de gevolgen raden. Zijne vroegere indrukken waren dieper doorgedrongen, en eene hartstochtelijke liefde, waartegen al zijne worstelingen vruchteloos waren maakte zich van hem meester. Doch ook zij was veranderd ; nu Philip terug was gekomen, toonde zij zekere terughouding.

Hij voelde die verandering en was daarover gekwetst. In plaats van met die dus aangeboden gelegenheid zijn voordeel te doen, en de vertrouwelijkheid van vroeger voortaan op een voet te plaatsen die meer in overeenstemming was met zijn gevoel en plicht, besloot hij die koelheid te bestrijden en te overwinnen. Dit gelukte hem. Toen zijne bezoeken wederom drukker werden, herkregen Anna's manieren hare onde bevalligheid en warmte, tot hare oom eene menigte kleine omstandigheden begon op te merken die hem tot de onderstelling leidden dat zijne nicht en zijn bouwmeester wel eens een paartje konden worden. Doch dat beteekende niets. Anna was op huwbaren leeftijd, en meesteresse van een kleinfortuin, en Philip De Zwaan was een achtenswaardig man en zijn goede vriend. Schijnbaar was Philip's hedmaken gelukkig en onbewolkt, doch zijn eigen gemoed was besluiteloos en verstrooid. Hij voelde de betoovering die hem bevangen had elken dag in kracht toenemen. Hij wist dat hij ontrent eene geheiligde verbindtenis weifelde, die hij zich nooit had voorgesteld te kunnen breken, en toch wilde Philip van dien gevaarlijken omgang niet afzien.

Hij hield zich druk met zijne zaken bezig, stapelde de eene taak over de andere, stond zichzelven met voordacht weinig tedigen tijd tot nadenken toe, doch gaf blindelings zijne toomelooze gevoelens lucht, wanneer toeval of wil hem aan Anna's zijde bracht. Hij verzuimde zijn eigen huishouden niet ; doch de oude meid (die nu huishoudster was), aan wier bestuur zijne huisselijke zaken toevertrouwd waren, was verre van voldaan over den stand van zaken, en sprak hare denkwijze uit zooals dit hare gewoonte was. De moederlooze kinderen werden verwaarloosd. Zaden wanneer die het waren welke mijnheer De Zwaan bezig hielden, mochten hem aan zijne huisselijke plichten niet ontrukken ; en wanneer het een vrolijk gezelschap was dat hem aantrok, zou 't nog minder te veroatschuldigen zijn. Ze vond geen bezwaar Philip deze opmerkingen in 't gezicht te maken, en verre van om zijne berispingen te zwijgen, ontvielen haar uitdrukkingen die hare bekendheid met de oplettendheden verraden die hij zijner schoone bekende bewees ; ten slotte voer zij heftig tegen een tweede huwelijk uit. Dit was onbeschreiden genoeg, doch Philip ging daarom niet tot het meest noodzakelijk middel over. Haar veel beproefde trouw, en de groote bezorgdheid waarmee zij zijne kinderen verpleegde, beletten dat zij weggezonden werd ; op die wijze verdroeg men hare weinige ondergeschiktheid en beschouwde men haar geheel en al als een noodzakelijk kwaad.

De tijd brak echter aan waarop Philip's wankelend plan tot zekerheid kwam, alschoon waarschijnlijk in tegenovergestelde richting dan waartoe het wezenlijk evenwicht zijner verwarde gevoelens hem deden overhellen. Op een stillen winteravond ontmoetten hij en Anna elkaar. Het is mogelijk dat ze vriendelijker jegens hem was dan gewoonlijk, of wellicht was hij zelf gevoeliger, dan ook zijn mocht, hare schoonheid en de kwalijk verborgen voorkeur waarmee zij hem aanzag overwonnen hem zoo verre, dat hij, voor zij afscheid namen, haar gevraagd had om zijne vrouw te worden. En des morgens, toen zijn geest met tegenstrijdige aandoeningen van liefde en wroeging vervuld was, schreef Anna hem dat ze zijne hand aannam. Dit maakte hem natuurlijk zeer gelukkig. Arme Philip !

Hij had echter een stap gedaan die onherroepelijk scheen, en blindelings schreed hij voorwaarts. Gelijk iemand die zich tot het volvoeren van eene misdaad verbonden heeft, stiet hij vastberaden alle nadenken over den weg dien hij insloeg van zich af, alhoewel hij zijne gedachten niet kon beletten op zekeren afstand, als 't ware, om het verboden punt te spelen. In onophoudelijken arbeid zocht hij dat gewetensonderzoek te ontloopen, en stelde zich voor dat alles met lange avonden vol heerlijk genot schadeloos, wanneer 't gewelten, dat alsdan zoo heerlijk geklopt hebben, in slaap gewiegd werd door de liefelijke sluimeringen van 't oogenblik.

Nog een paar ende trouwdag was bepaald, en de te bereiden voor de plechtigheid waren aangevangen. Dat feit werd hier en daar bekend, en bereikte ook de oren van Philip's huishoudster ; doch ze zwiemd geenszins blind die gladde tong op en neder stom, alschoon hare gevoelens, te oordeelen naar haar onmatig gebaat, verre van kalm waren.

Op zekeren avond, na eene gekscherende woordenwisseling over eene of andere huwelijksinrichting, zei Anna op eenmaal : zeg eens, Philip, wat was dat voor eene belofte die ge uwe overleden vrouw gedaan hebt ? Ik heb een zonderlingen amoureuzen brief over u gekregen, dien het mij voorkomt dat ik u moet laten zien.

Philip's gelaat werd wit ; 't was hem niet mogelijk onverschillig dit voor te geven, want de aanzwd was zoo onverwacht en zoo doodelijk. Hij bewaarde 't stilzwijgen, en haalde zwaar adem.

Anna was getroffen toen zij de uitwerking zag die hare woorden teweeg brachten, en zeide : het spijt mij, want Philip, ons ik u door mijne vraag gegrieft heb, doch ik heb inderdaad een brief ontvangen die zekere, onaestemde beschuldiging tegen u bevat. Ik sloot er echter niet het minste geloof aan ; evenmin aang ik u mij eenige opheldering te geven, wanneer u dit onangenaam wezen zou. Ik kan u verzekeren, Philip.

— Ge hebt mij verteld, Anna, en meer dan ik verdien, zeide Philip. Lad mij dien brief zien.

Zij overhandigde hem dien ; hij bevatte een paar woorden, kwaadwillig, doch een ongeletterd persoon geschreven, en luidde aldus : Gij zijt op